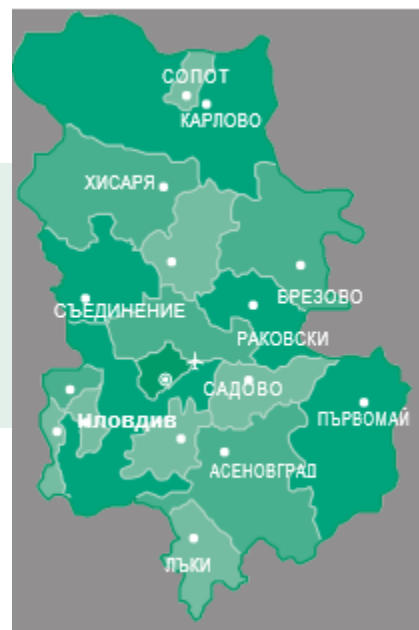

Област Пловдив

> Население (2018)	669 065
> Територия (кв.км)	5972,9
> Брой на населените места	224
> Брутен вътрешен продукт (лв.)	12 112

Пазарът на труда в Пловдив предоставя едни от най-добрите условия в страната, като областта е с ниска безработица и висока заетост. Двата показателя се подобряват чувствително през последните години и допринасят за изпреварващото представяне на Пловдив в сравнителен план. Инвестициите, особено в индустрията, през последните години са значителни, което е видимо от високите равнища както на преките чуждестранни инвестиции, така и на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи. За сметка на това обаче в сравнение с други области усвояването на европейски средства е относително слабо. Пловдив има и относително добра инфраструктура, особено при железопътния транспорт, а качеството на пътищата е високо. От гледна точка на демографските показатели, Пловдив се представя много добре – за целия период след кризата областта се радва на положителна нетна миграция, а населението в нея е по-урбанизирано от много други. Образователната система среща някои трудности в обхващането на учениците и делът на отпадналите е относително висок, но за сметка на това резултатите на зрелостните изпити са сред най-добрите в страната. Съдебната система се характеризира с относително бърза работа.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Доходи и стандарт на живот

Последните пет години бележат сравнително бърз ръст на БВП на човек от населението в Пловдив, който през 2017 г. достига 12 112 лв./човек. Въпреки че областта остава под средната стойност за страната, разликата, макар и бавно, се свива. Трудовите възнаграждения растат по-бързо от БВП, като средната брутна годишна заплата достига 10 771 лв. през 2017 г. – около 87,6% от средната за страната (12 448 лв.).

Въпреки чувствителното подобрение през последните години Пловдив остава сред областите с относително висок дял от населението, което живее в материални лишения – 23% през 2018 г. спрямо 21% средно за страната. Същевременно благодарение на добрите условия на трудовия пазар дялът на населението, което живее под линията на бедността, е под 20% – значително под средните за страната 22% и с тенденция към подобрение през последните години.

Пазар на труда

Бурното развитие на преработващата промишленост в Пловдив води и до много добро представяне на пазара на труда от кризата насам. Коефициентът на безработица през 2018 г. достига 3,6% – чувствително под средните за страната 5,3%, и отбелязва много голям спад спрямо 13,4% само пет години по-рано. За сметка на това заетостта, макар и по-висока – 69,9% от трудоспособното население през 2018 г., е доста близо до средните стойности за страната. Причина за това е все още големият дял на неактивните, най-вече младежи, които засега остават извън трудовия пазар.

Дялът на работоспособното население с висше образование също е под средния – 27% за възрастовата група от 25 до 64 години, но предвид индустриалния профил на Пловдив това не е толкова голяма пречка, колкото в други области. Коефициентът на демографско заместване също е малко по-благоприятен от средния – 68 спрямо 65%, но въпреки това в средносрочен план областта ще има проблеми с подновяването на работната сила.

Инвестиции и икономика

Очаквано Пловдив е сред областите с най-високи разходи за придобиване на ДМА – 2511 лв./човек от населението през 2017 г., а пред нея по този показател са само София, Варна и Бургас. Аналогично областта привлича и относително много чуждестранни инвестиции, като към края на 2017 г. ПЧИ с натрупване достигат 2825 евро/човек, което поставя областта на седмо място в страната. Относително по-малък е обемът на изплатените средства по европейските фондове, като те възлизат на 1426 лв./човек при 1803 лв./човек средно за страната.

Благодарение на индустрията с по-висока добавена стойност Пловдив има над средната за страната произведена продукция – 24 260 лв./човек през 2017 г., като този показател се е удвоил спрямо 2009 г. Подчертано промишленият профил на местната икономика се потвърждава и при сравнение, като само София и Бургас отчитат по-висока произведена продукция. В областта преобладават по-големи по размер фирми, като те са относително по-малък брой – 56 на 1000 души от населението ѝ.

Инфраструктура

Пътната мрежа на област Пловдив е малко по-рядка от средното за страната – 17,1 км/100 кв. км територия спрямо средно 17,9 км за страната. За сметка на това през територията ѝ преминават много железопътни линии, като през 2017 г. гъстотата на жп мрежата достига 5,4 км/100 кв. км – единствено в Русе и в столицата гъстотата е по-голяма. Въпреки че през територията на Пловдив минава автомагистрала „Тракия“, дялът на първокласните пътища и магистралите е относително нисък – 17,5%.

За сметка на това малко над половината (50,3%) от пътищата в областта са в добро състояние, с тенденция към увеличаване на дела им през последните години, докато в страната те са едва малко над 40%. Дялът на домакинствата с достъп до ширококолов интернет се повишава чувствително до 74,4% през 2018 г. и е над средния за страната.

СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ

Демография

Пловдив е една от шестте области в България, които се радват на положителни миграционни процеси, като едва три области имат по-голяма нетна миграция. През 2018 г. коефициентът на механичен прираст в нея е 3,1‰, като той се запазва положителен през целия период след икономическата криза. Подобно на всички останали области естественият прираст на Пловдив е отрицателен, но малко по-благоприятен от средния за страната (–5,2‰ спрямо средно –6,5‰).

Сред демографските особености на Пловдив е и голямата концентрация на населението в градовете – 76% от него живеят в урбанизирани територии, чиято гъстота от 2512 души/кв. км отстъпва единствено на столицата и Сливен.

Образование

В Пловдив има чувствително по-малко учители в средното образование – средно 78 преподаватели на 1000 ученици спрямо 84 на 1000 общо за страната; това съотношение обаче постепенно се подобрява през последните години. По-малкият брой учители не се отразява видимо на постиженията на учениците в областта, като те традиционно се класират на челните места в страната на зрелостните изпити. Средната оценка на държавните зрелостни изпити по БЕЛ за учебната 2018/2019 г. в областта е 4,25, като тя е по-висока единствено във Варна и София, а делът на слабите оценки е едва 7,2%, макар и с тенденция към ръст.

По-притеснителен е високият дял на отпадналите от средно образование – почти 4%, на фона на малко под 3% средно за страната. Същевременно коефициентът на записване в прогимназиалното образование – 88,6%, е малко по-високот средното за страната. Благодарение на деветте университета в областта има голям брой студенти – 51 на 1000 души, като по-голяма концентрация се наблюдава единствено в София и Велико Търново.

Ключови показатели за област Пловдив

Индикатори на икономическото развитие	2016	2017	2018
БВП на човек от населението (лв., текущи цени)	11 222	12 112	n.a.
Средногодишен доход на лице от домакинството (лв.)	4381	5093	n.a.
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	9911	10 771	n.a.
Коефициент на икономическа активност на населението на 15-64 години (%)	66,5	73,6	72,5
Коефициент на заетост на населението на 15–64 години (%)	62,5	70,1	69,9
Коефициент на безработица на населението на 15–64 години (%)	6,8	4,7	3,6
Дял на населението с висше образование на 25–64 години (%)	25,2	26,7	20,3
Брой на нефинансовите предприятия на 1000 души от населението	56	56	n.a.
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	2574	2825	n.a.